

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Senat je končal splošno razpravo

Velik zaključni govor senatorja Jova Banjanina — Združena opozicija in njena politika — Prvo glasovanje senata o proračunu — Začetek podrobne razprave

Beograd, 25. marca. p. Danes dopoldne ob 9.15 se je senat spet sestel in nadaljeval načelno razpravo o proračunu. Ko je bil prečitana in sprejeta zapisnik včerajšnje seje, je bila predložena interpelacija, ki jo je vložil senator Ivan Hribar na ministrskega predsednika glede udeležbe tvrdke Krupp iz Esena pri železnarni v Zenici. V imenu vlade je trgovski minister dr. Vrbanič sprejel zahtevano nujnost za interpelacijo. Takoj nato je senat prešel na dnevni red, na proračunsko razpravo. Zadnji govornik v načelni debati je bil senator g. Jovo Banjanin. Njegova izjava je trajala preko dve uri, vsi navzoči pa so jih poslušali z največjo pozornostjo in jih prekinjali s ponovnim odobravanjem. Senator Banjanin je izjavil med drugim:

Lojalnost finančnega odbora senata

Poročilo večine finančnega odbora za služilo pohvalo in priznanje visokega doma. Razlikuje se od vseh dosedanjih po svoji preciznosti in jasnosti. Ono ne spreminja niti za eno paro državnega proračuna in finančni odbor je spremenil le one odredbe v finančnem zakonu, za katere sploh ni mesta v tem zakonu. Solucija, ki jo je predložil finančni odbor, je najboljši izhod. Omogočila je, da bo senat mogel malone v celoti izglasovati državni proračun. Sprito stališča, ki ga je zavzela večina v finančnem odboru, morajo odpasti vse klevete, da se ovira proračunsko delo.

V debati v plenumu so nekateri govorniki odrekli senatu proračunsko pravico. Citirali so g. Slobodana Jovanovića, ki je teoretično govoril o tem, kako je s proračunsko pravico v raznih državah. S citati istega g. Slobodana Jovanovića se da dokazati, da je proračunska pravica senata še jača od proračunske pravice narodne skupščine. Nekateri so bili tudi v skrbeh, da bi moglo priti do ex lex stanja, ako senat ne sprejme finančnega zakona v nespremenjeni obliki. Med štirimi stenami se je dalje govorilo, da bi moglo priti do strašnih scen v narodni skupščini, če bi se državni proračun znova predložil skupščini. Globoko sem prepričan, da bi v tem primeru nikakor ne prišlo do tako strašnih scen. Z vsoto gotovostjo lahko rečem glede dveh klubov, da bi, če bi se proračun ponovno predložil skupščini, gotovo glasovala zanj. Prepričan sem, da bi bila vsa narodna skupščina zadovoljna, če bi se ji znova predložila proračun in finančni zakon.

O demokraciji

Govorec o spremembah v finančnem zakonu, ki jih je predložil finančni odbor senata, je senator Banjanin dejal, da na predlog finančnega odbora ni ničesar strašnega. Obravnaval je po vrsti spreminjalne predloge finančnega odbora. Nato je govoril o obeh problemih državne politike, na prvem mestu o vprašanju demokracije. Pri nas vsi govorijo o njej, vsak pa si pod njo kaj drugega predstavlja. Govornik opisuje demokratske razmere v Zedinjenih državah in ugotavlja, da tam demokracija vendar ni mogla v popolni meri zaščititi naroda, saj imajo preko 12 milijonov nezaposlenih; dalje o demokraciji v Franciji, v Angliji, ter končno o najmlajši demokratski državi, o demokraciji na Češkoslovaškem, kjer zares vladajo popolna demokratska načela. A je vendar po vseh teh državah slehno delo proti edinstvu države po zakonu zabranjeno in onemogočeno.

Tudi naši državi je gotovo najbolj potrebna demokracija. Mi hočemo demokracijo, toda jugoslovensko nacionalno demokracijo. Ako se demokracija razume kot olajšanje razdiralnega dela proti zgraditvi te države, se mora taka demokracija sprejeti z največjo skepsom. Demokracija, ki ne služi učvrstitvi države, ni demokracija, nego je sredstvo in orodje za druge svrhe in namene. Govornik je navajal več primerov in potem nadaljeval:

Katoliška akcija in politika

Pri nas so največji propagatorji demokratizma klerikalci, zastopniki one politike, ki se je porodila in formirala na osnovi totalitarnega hierarhičnega organizma. Strogo je treba razlikovati cerkev in vero od klerikalizma. Pri nas imamo različne klerikalizme: muslimanskega, pravoslavnega in katoliškega. Najnevarnejši med njimi pa je oni, ki dobiva navodila za svoje delovanje iz za nas države.

Noben državi ni v večji meri potrebna verska strpnost kakor prav Jugoslaviji. Zato poziva govornik k čimprejšnji ratifikaciji konkordata, katerega tekst mora senat čimprej spoznati. Ni mu znana v celoti vsebina konkordata, vendar ve, da določa konkordat posebno zaščito za organizacijo, ki se imenuje katoliška akcija. V konkordatu stoji, da je ta organizacija nad in izven političnih strank. To pa ni tako, saj smo iz ust samih klerikalcev izvedeli, da ima biti katoliška akcija arbitar vsega javnega življenja. Videli smo, kako je prišlo v fašistični Italiji in Hitlerjevi Nemčiji do najhujših sporov zaradi konkordatskih

določil glede katoliške akcije. Obe državi sta imeli velike težave, da sta katoliško akcijo prisilili, da se bavi izključno z onim, kar spada med njene prave naloge. Abo bi se katoliška akcija omejevala na poglabitev verskega življenja, bi se pač nihče niti z besedo ne upri temu njenemu delu. Pri nas pa je katoliška akcija razvila že zelo aktivno in velikopotezno politično borbo. In zato bo treba dobro paziti, ko bo konkordat podpisan in ratificiran.

Združena opozicija in demokracija

Senator Banjanin je podrobno obravnaval še druge probleme naše notranje politike, potem pa prišel na politiko in taktiko združene opozicije. Ta politična grupa je med drugim dejal, največ govori o koristih demokracije in najbolj zahteva nove volitve. Pri tem pa pozablja, da tudi združena opozicija nosi odgovornost za to, kdaj in kako se bodo vršile volitve. Oni so dolžni, da ustvarijo vse možnosti, da do njih čimprej pridemo. Prva njihova dolžnost pa je bila in je še, da podajo jasen program o tem, kako si zamišljajo ureditev države. V tem primeru bi se lahko tudi vlada izročila združeni opoziciji, če bi ta imela program, ki bi ne rušil temeljev jugoslovanskega nacionalnega in državnega edinstva. Združena opozicija pa nima tega programa in nima niti ene skupne misli.

Kdor hoče govoriti o demokraciji, se mora zavedati, da je prva zahteva demokracije v tem, da mora stopiti pred ljudstvo z jasnim in določenim programom. Kaj je sporazum, ki naj se sklene? V Jugoslaviji je eno samo mesto pristojno za ta sporazum, a to je jugoslovanski parlament. Vsak drug sporazum, ki bi bil podoben sklenitvi nekeke mirovne pogodbe, je izključen že po samem obstoju te države. Gospoda iz združene opozicije se pogaja že sedem let o sporazumu, a še vedno se nič ni približalo.

Senator je nato govoril o delovanju takozvanega delovnega odbora združene opozicije, ki je bil sestavljen, da pripravi sporazum. Ta odbor pa se je med tem s težko muko dvakrat sestel in po vsakem sestanku so izjavljali, da med opozicijskimi strankami ni nikakega nesoglasja. Če pa verujemo pisanju »Obzora«, niso niti prišla na dnevni red vprašanja, sprito katerih bi moglo priti do nesporazumov. To pomeni, da je vse skupaj ostalo pri informativnih razgovorih.

Politika g. Davidovića

Govorec nadalje o odnosu med strankami združene opozicije, poudarja g. Banjanin, da je g. Davidović ostro nastopil proti vojvodinskemu krilu združene opozicije, med tem ko je Maček zaščitil politiko

tega krila. Kje je potemtakem še možnost za sporazum med njimi. Na kakšni osnovi vodi g. Davidović svojo politiko? G. Davidović je predložil dr. Mačku na izbiro dva sistema. Dr. Maček je odbil oba.

G. Davidovića sploh spremlja neka zla usoda v politiki. On je opustil že vsa načela. Njegovi najbližji pristaši trde, da je od leta 1922, od znanega zagrebskega kongresa stalno zastopal eno in isto misel. Toda to je mistifikacija, ker je bil kongres v Zagrebu nekaj čisto drugega in v velikem nasprotju z vsem onim, kar g. Davidović sedaj zahteva. Ta kongres je bil jugoslovanski in nacionalističen, Davidović pa se sedaj izraža drugače. Zato nima pravice govoriti o konsekvenci svojih politike. Od najkrajnjega centralizma v vidovdanski ustavi preko »trdrega grada« Velje Vukčevića je g. Davidović vodil vse vrste politike v državi. G. Davidović je opustil edinstvo naroda, bi se sporazumel z dr. Mačkom, a se je sam ustrašil te ideje in izjavil, da v naši državi ne more biti nekekega trizalizma. Potem se je postavil na bazo zgodovinskega regionalizma, a tudi pri tem načelu ni vztrajal.

Unitarizem in centralizem

Za tem je senator Banjanin obrazložil kako si dr. Maček zamišlja ureditev države. Predvsem zahteva dr. Maček povratek v leto 1918.

Nadalje se je senator dr. Banjanin bavil s trditvijo, ki se je poslužujejo v agitaciji, namreč, da pomeni jugoslovanski unitarizem prav toliko kakor centralizem. Poudaril je, da je bilo že stokrat dokazano, da je unitarizem daleč od tega, da bi centralizem. Ustava iz leta 1931. ni centralistična saj je razdelila državo na devet banovin in jim odkazala zelo širok delegat. Treba je pa to misel ustave širokogrudno izvesti.

Zatem je Banjanin govoril o zadnji konferenci pribečevskega krila bivših samostojnih demokratov v Zagrebu ter je izjavil, da sta na tej konferenci dva voditelja združene opozicije srdito napadala senat in njega, Banjanina, osebno. Eden je bil bivši minister dr. Krizman, drugi pa bivši državni podtajnik Večeslav Vilder. Oba sta postavila vprašanje, v čigavem imenu sem govoril. Kaj ta gospoda ne vidi, da sta politično odvisna le od milosti dr. Vlade Mačka?

Dr. Krizman je bil z Večeslavom Vildrom odločen propagator najhujšega centralizma. Ko je svoj čas prišel do oblasti, je šel celo tako daleč, da je vse poštvo iz banskih dvorov v Zagrebu prenesel v Beograd, danes pa, ko ni več na oblasti, piše in govori v ravno nasprotnem ekstremu.

Senator Banjanin je končal z izjavo, da proti sedanjim vladni ne more zavzeti drugega stališča, kakor ga je zavzela večina finančnega odbora; zato bo glasoval za poročilo te večine.

Proračun v načelu sprejet

Glasovalo je zanj vseh 70 prisotnih senatorjev — Takoj nato se je začela podrobna razprava

Z govorom senatorja Banjanina je bila zaključena načelna razprava o proračunu. Takoj nato se je pričelo glasovanje. Po pomenskem glasovanju je proglasil predsednik dr. Ljubomir Tomašić, da je za proračun v načelu glasovalo vseh 70 prisotnih senatorjev.

Po poturnem odmoru se je pričela podrobna razprava o proračunu. K prvemu poglavju proračuna, vrhovna državna uprava, se ni nihče prijavil za besedo ter je bilo sprejeto z vzdikom.

Ekspoze ministra pravde

V državi je 377 sreskih, 69 okrožnih in 7 apelacijskih sodišč — Predvideni krediti so premajhni

Sledila je podrobna razprava o proračunu ministrstva pravde. Zastopnik prava, sodnega ministra g. Dragiša Cvetković je podal ekspozice, v katerim je med drugim izjavil:

Preprečba političnih, gospodarskih in socialnih razmer, povzročena zaradi svetovne vojne, je imela za posledico bistveno izpremembo pozitivne zakonodaje v vsem kulturnem svetu. Treba je bilo zakonodajo prilagoditi današnjim razmeram. V naši državi smemo s ponosom reči, da gremo glede reforme pozitivnega prava vstric z najkulturnejšimi državami sveta. Danes imamo sodno zakonodajo vsaj v glavnem takšno, kakršno imajo druge kulturne države.

Naš kazenski zakon je izdelan na popolnoma moderni osnovi, tako da se lahko meri z najmodernejšo kazensko zakonodajo na svetu. Civilni pravni postopek, kazenski sodni postopek in izvenpravni postopek, ki takisto spadajo k naši unifikacijski zakonodaji, se lahko kritičkujejo, toda nedvomno je, da pomenijo velik napredek v primeri z zakonodajo, ki je bila v veljavi, preden je stopil ta zakonik v veljavo. Menični in stečajni zakon se prav tako lahko štejeta med moderne zakone. Zakon

Pri drugem poglavju, pokojnine in invalidnine, je podal poročilo finančni minister Leticia zlasti glede na spremembe invalidskega zakona, ki so bile predložene narodnemu predstavništvu. Ker se nihče ni prijavil k besedi je bilo tudi poglavje o pokojninah in invalidninah sprejeto.

Pri tretjem poglavju, državni dolgovi, je finančni minister podal daljše poročilo o stanju državnih dolgov. Tudi ta partija je bila sprejeta brez debate.

Pripravljanje novih sodnih zakonov

Zakonodajni predlog o sodnikih je domala že definitivno izdelan. Izdelali so ga strokovnjaki našega pravosodja in zakon obsega celo vrsto dočeb, da se povzdigne ugled našega sodstva. Neodvisnost, stalnost in nepremestljivost sodnikov, temeljni pojem sodniškega poklica, so popolnoma zajamčene s tem zakonskim predlogom.

Pred narodno skupščino se nahaja tudi predlog novega trgovinskega zakona. Izdelan je po najmodernejših načelih in s poznanjem posebnih razmer naše države. Predlog obsega državljanskega zakona, ki ga že celo desetletje izdelujejo naši najboljši pravnik, še ni dobil dokončne oblike. To pa ni nič čudnega, saj je to osnovni zakon, ki ureja skoraj vse privatno pravo. Zato ni čudo, da so se pri proučevanju pravnih vprašanj, ki naj jih ta zakon uredi, pojavila pogosto zelo nasprotujoča si mnenja, ki jih je treba izravnati.

Naša sodišča

V kraljevini Jugoslaviji je danes 377 sreskih sodišč, 69 okrožnih sodišč, 7 apelacijskih sodišč in eno kasacijsko sodišče z oddelki v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu in Podgorici. Z žalostjo moram ugotoviti, da se še do danes ni doseglo dejanske izenačene kasacijskih sodišč. To dejstvo je v največjo škodo za enotnost naše judikature, zlasti glede naše nove zakonodaje. Prepričan sem, da se bo v zvezi s tem težko, ki jih srečujemo v tem pogledu, v kratkem vendarle naša končna ureditev vprašanja enotnega kasacijskega sodišča.

Po statističnih podatkih, ki jih je pravosodno ministrstvo začelo urejati, je bilo l. 1934 pred sodišči civilnih zadev 962.507, kazenskih pa 558.924. Nad 70 odstotkov se jih je v teku istega leta uredilo.

Razen organizacije rednih sodišč se je izvršila tudi reorganizacija upravnih sodišč, ki jih imamo danes šest. Čeprav je upravno sodstvo pri nas relativno nov pojav, postajajo vendarle posli pri upravnih sodiščih od dne do dne obsenejši, tako da so danes nekatera upravna sodišča že preobložena. Leta 1934 je samo pri beograjskem upravnem sodišču ostalo neurejenih 7.694 zadev, pri zagrebskem pa 5.142. Prizadevanje, da se že v letošnjem proračunu omogoči povečanje števila upravnih sodišč in ostalega osebja, da bi se moglo pospešiti delo pri upravnih sodiščih je ostalo brez uspeha zaradi težkih finančnih razmer.

Danes imamo še mnoga okrožna sodišča s štirimi ali petimi sodniki. Takšna sodišča ne morejo pravilno delovati, saj je za razsojanje najtežjih kazenskih dejanj potreben svet petih sodnikov, razen tega je pa vsakemu okrožnemu sodišču potreben

Nadaljnja razprava

Sinoči so bili odobreni še proračuni notranjega, zunanjega, prosvetnega, in finančnega ministrstva

Zatem je senat prešel na proračun ministrstva prosvete.

Prvi je govoril minister prosvete, Stošević, nato pa senator Ivan Pucelj, ki mu je odgovarjal minister Stošević. Zatem sta govorila še senatorja Dragoslav Djordjević in dr. Oton Frangeš.

Ob pol 16. je bila seja prekinjena ter se je nadaljevala ob pol 19. V nadaljnji razpravi o proračunu ministrstva prosvete je govoril še senator Nemeč, kateremu je odgovoril minister Stošević, nakar je bil tudi proračun ministrstva prosvete sprejet.

Ob pričetku razprave o proračunu zunanjega ministrstva je ministriki predsednik in zunanji minister Stojadinović izjavil, da je o zunanji politiki vlade obširno govoril že pred finančnim odborom senata, čegar se je se udeležilo večje število senatorjev. Zato smatra, da je dovoljno in podrobno obvestil senat o glavnih ciljih naše zunanje politike kakor tudi o aktualnih vprašanjih, ki so prav te dni na dnevnem redu. Naša zunanja politika je postala taka, kakor je bila obrazložena že v vladni deklaraciji.

V debati se je oglašil k besedi najprej senator dr. Grga Andjelinović, ki je obširno govoril o perečih mednarodnih vprašanjih, kolikor se tičejo Jugoslavije.

Po govoru dr. Adjelinovića je dobil besedo senator Ivan Hribar, ki je obširno govoril o vseh problemih naše zunanje politike in posebno poudaril za splošno slovensko politiko. Opozarjal je zlasti na politiko Nemčije, ki se poslužuje taktike s trojanskim konjem. Treba je resno vpoštevati

še pretekloslojni sodnik, sodnik za mirsdolno, stečajni sodnik itd. Zato imamo primer, da morajo druga, nepristojna sodišča soditi o najtežjih kazenskih dejanjih. To je v veliko škodo tudi za ljudstvo samo, pa tudi za ugled našega pravosodja. Tudi državna tožilstva nimajo zadosti državnih tožilcev. Število sodnikov, državnih tožilcev in nižjega sodnega osebja je pod številom, ki bi ga morala imeti moderna država. Upam, da se bo z novim sodniškim zakonom znatno zboljšal ta položaj.

Premajhni krediti

Sodna poslopja so z našimi izjemami v takšnem stanju, da absolutno ne morejo ustrezati potrebam. Sploh je treba priznati, da se je temu vprašanju posvečala premajhna pozornost. V prestolnici sami in v Zagrebu se sodišča nahajajo v poslopjih, ki ne ustrezajo svojem namenu. A tudi krediti za popraviljanje teh poslopj so bili vedno premajhni. Krediti za pisarniške potrebe so tako minimalni, kreditov za sodne knjižnice sploh ni. Knjižnice pa so najhujša potreba za pravilno delovanje, kajti nova zakonodaja zahteva od današnjega sodnika mnogo študiranja strokovne literature.

Tudi ostali krediti, tako n. pr. za potnišne in za stroške kazenskega sodnega postopka itd. so zelo majhni. Danes je absolutno nemogoče plačevati iz sodne blagajne dnevnice za priče v kazenskih postopkih, čeprav je to izrecno odredeno v zakonu o kazenskosoednem postopku. Vzlic zakonski možnosti, da naša sodišča lahko neposredno obkujejo s češkoslovaškimi, poljskimi in bolgarskimi sodišči, delno tudi z avstrijskimi in turškimi, ne morejo naša sodišča danes dejansko neposredno obkjevati s sodišči omenjenih držav, ker nimajo kreditov za poštnino v mednarodnem prometu.

V debati je govoril senator Josip Šilović, nakar je bil sprejet tudi proračun ministrstva pravde.

nova pota, ki jih ubira narodni socializem v mednarodnih odnosih.

Ministriki predsednik dr. Stojadinović je odgovarjal na izvajanje obeh govornikov in ob tej priliki odgovoril tudi na interpelacijo senatorja Hribarja zaradi Zenice.

Ob 20. je senat prešel k razpravi o proračunu notranjega ministrstva in je notranji minister g. dr. Anton Korošec podal svoj ekspozice.

K debati se ni javil nihče in proračun je bil sprejet.

Na vrsto je prišel proračun ministrstva vojske in mornarice. Po ekspoziciji ministra vojske in mornarice generala Marića, ki je bil sprejet z burnim aplavzom, je bil proračun tega ministrstva sprejet soglasno in z velikimi ovacijami vojske.

Ob 21. je bila seja senata prekinjena. Nadaljevala se je po enournem odmoru ob 22. Prvi je prišel v razpravo proračun finančnega ministrstva. Minister dr. Leticia je podal ekspozice, ki je bil v glavnem identičen z ekspozicijama, podanima v narodni skupščini in finančnem odboru senata. Seja ob 23. uri še traja.

Nov senatorski klub

Beograd, 25. marca. p. V ministriki sobi senata je bila popoldne konferenca, ki se je udeležilo več senatorjev. Na tej konferenci so sklenili da se osnuje nov klub senatorjev z imenom Delovni klub. Ta klub se je takoj konstituiral ter so bili izvoljeni za predsednika senator Milan Simonić, za prvega podpredsednika dr. Ante Pavetić, za drugega podpredsednika dr. Karamehmedović, za tajnika Djuro Kotur, za blaginika pa Georg Grassel.

Interpelacija o Zenici

Interpelacija senatorja Ivana Hribarja — Odgovor predsednika vlade

Beograd, 25. marca. p. Na današnji seji senata je bila predložena nujna interpelacija, ki jo je vložil senator Ivan Hribar na ministrskega predsednika glede udeležbe tvrdke Krupp iz Esena pri železnarni v Zenici. Interpelacija, za katero je trgovski minister sprejel nujnost se glasi:

Po vseh v letih, ki imajo značaj oficijelnih obvestil, je sklenila vlada, da s tvrdko Krupp iz Esena sklene pogodbo, po kateri bo ta tvrdka v zenški železnarni postavila vajzamo za profile do 800 mm. Z obsega državnega stališča je dograditev železnarne v Zenici vsakakor pozdraviti. Po presoji okoliščin, v katerih se ima izvesti razširjenje tega podjetja, pa vendar nastane vprašanje, ki v socialnem in v političnem pogledu vendar vzbuja nehotne gotove pomisleke. Železnarna v Zenici je delniška družba, katere delniška glavnica se ima od sedanjih 1.250.000 Din povziti na 15.000.000 Din. Od delnic ostane 10% v privatnih rokah, 90% pa prevzame država. Vesti v listih ne povedo, ali bo tudi tvrdka Krupp prevzela od države katke delnice oziroma koliko delnic se prepusti tvrdki Krupp. Veti tudi ne povedo, ali bo imela tvrdka Krupp stvarni vpliv na podjetje Neisnost

je nadalje v tem, ali hoče tvrdka Krupp dobiti samo stroje in naprave, potrebne za razširjenje obratov ali pa prevzeti tudi vodstvo obratovanja in v kakšnem obsegu. Če gre za sodelovanje tvrdke Krupp pri obratovanju, bodisi, da se to sodelovanje nanaša na glavno vodstvo ali pa tudi samo na vodstvo v omejenem obsegu, lahko nastane nevarnost, da bi se namestili v Zenici njeni direktorji, inženjerji, mojstri in kvalificirani delavci. To bi pomenilo pri sedanjih splošni krizi in brezposelnosti, da bi mnogi tuji nameščenci odvzeli našim državljanom sorazmerno dobro plačana mesta, kar bi naravno v državi izzvalo nerazpoloženje in nezadovoljstvo. Ne glede na škodo, ki bi jo nam mogla naselitve tujega, izredno ekspanzivnega življa povzročiti v narodnem pogledu, tako bi mogla biti namestitve tujih nameščenecv na zaupna mesta v gotovih okoliščinah tudi z državnih vidikov škodljiva.

Drugo vprašanje, ki povzroča prav toliko skrb, je eminentno socialnega značaja. Mi imamo poleg Zenice v državi še tri železnarne, in sicer na Jesenicah, v Storah pri Celju in v Guštanju. Važno so vse tri in zlasti, da država za njih uspevanje

skrb za vojo pozornostjo, posebnega pomena pa je železarna na Jesenicah. Iz njenega namenečstva se je namreč razvila iz prvotne nezmatne trške občine mestna občina, ki je po številu prebivalcev na tretjem mestu med mesti v Sloveniji. Upravičena bojazen nastane, da bi razširjena železna sprlo novih železnih in drugih naprav mogla z ostalimi železnarjami priti konkurenčno borbo, ki bi mogla za jeseniško namenečstvo in delavstvo in celo za vso občino imeti hude posledice. Iz teh razlogov si dovoljujejo staviti na vas, gospod predsednik vlade, sledečo interpelacijo: 1) Ali ima po pogodbi s kr. vlado tvrdka Krupp iz Essena dobiti doležen del delnice železarnice in v pozitivnem primeru, koliko?

2) Ali ima po pogodbi s kr. vlado tvrdka Krupp iz Essena prevzeti vse obratovanje ali le delno obratovanje železarnice v Zenici in v pozitivnem primeru, v kakšnem obsegu?

3) Ali hoče kr. vlada poskrbeti, da se s takim obratovanjem železarnice ne spravi v propast ostale tri železarnice v državi?

4) Ali je zagotovljeno, da bodo pri železarni v Zenici prvenstveno nameščeni domači direktorji, inženjerji, mojstri in kvalificirani delavci?

Odgovor predsednika vlade

Predsednik vlade g. dr. Stojadinovic je na interpelacijo senatorja g. Hribarja podrobno odgovoril. Na prvo vprašanje, t. j. ali ima po pogodbi s kr. vlado tvrdka Krupp iz Essena dobiti gotov del delnice železarnice, je predsednik vlade poudaril, da s podjetjem Krupp vlada ni sklenila nikake pogodbe. Ta pogodba se po informacijah, ki mu jih je dal minister za gozdove in rudnike, pripravlja med podjetjem Krupp in železniško delnico družbo, v kateri ima država sicer večino delnice, ki pa še ne predstavlja kr. vlade. Sploh pa ni nobenega govora o tem, da bi podjetje Krupp dobilo kako delnico železniške železarnice.

Na drugo vprašanje, ali ima po pogodbi s kr. vlado podjetje Krupp prevzeti vse ali delno obratovanje železniške železarnice, je odgovoril predsednik vlade, da se Krupp ne bo odstopilo absolutno nikakoli obratovanje, niti delno, niti celotno in tudi v programu kaj takega ni.

Na tretje vprašanje, ali se hoče kr. vlada poboriti, da obratovanje železniških železarn ne bo povzročilo propasti ostalih železarn, je ministriški predsednik omenil,

da gre tu za železarno na Jesenicah, v Storah pri Celju in v Guštanju. Minister za šume in rudnike mu je sporočil, da tehnični ustroj, ki se ima v Zenici na novo urediti v velikem obsegu, ne bo tangiral interesov in obratov drugih železarn, ki vajo železo v manjših profilih, kakor ga bodo v Zenici. Vlada vsekakor skrbi, da ne pride do konkurence med posameznimi železnarjami in da ne bo ogrožen obstoj niti ene izmed njih.

Na četrto vprašanje, ali je mogoče že sedaj zagotoviti, da bodo pri železarnah v Zenici tudi v bodoče prvenstveno nameščeni domači direktorji, inženjerji in mojstri ter kvalificirani delavci, je ministriški predsednik odgovoril, da je podjetje Krupp dobilo samo naročilo, da dobavi gotove stroje, ki ostanejo pri nas. V železniški železarni pa ne bo imenovan niti eden njen inženjer ali mojster ali delavec. V Zenici ostanejo vsi naši ljudje. To je domače podjetje, v katero se firma Krupp ne bo vmešavala.

Ministriški predsednik se je zahvalil interpelantu, da mu je dal priliko navesti te podatke. V Zenici se bodo izdelovali samo nosilci za mostove in tračnice za železnice z večjim profilom kakor se sedaj v naši državi izdelujejo.

Ministriški predsednik je nadaljeval: Mi smo doslej uvažali iz inozemstva za 200 milijonov Din predelanega železa. Čeprav imamo doma velike in bogate železne rudnike. Omeniti je treba, da uvažamo iz inozemstva tudi velike količine bakra, čeprav imamo v Boru sami enega izmed največjih bakrenih rudnikov.

Dalje uvažamo aluminij, čeprav je dosti boksita v naši državi. Iz inozemstva moramo uvažati celo medenino, da imamo v državi dovolj bakra in cinka, iz katerih se medenina izdeluje. Kr. vlada smatra, da je treba napraviti konec taki gospodarski politiki z izvozom naših surovin v tujino in uvažanjem predelanih surovin nazaj v državo.

V ostalem pa datira pogodba s Kruppom, o kateri tu gre, že iz leta 1931. Kr. vlada je že tedaj sklenila nabaviti si od omenjene firme instalacije na račun reparacij. Prišel pa je Hooverov moratorij in je to propadlo.

Senator Hribar je izjavil, da se zadovoljuje z odgovorom predsednika vlade.

Turčija sprožila dardanelski problem

Če se bodo lokarnske države sporazumele, bo Turčija odpovedala vojaške klavzule lokarnske pogodbe

London, 25. marca, o. DNB poroča, da je turški zunanji minister Ruždi Aras sporočil včeraj članom sveta Društva narodov, da bo Turčija smatrala, da sme utrditi Dardanele, če bo med lokarnskimi državami prišlo do sporazuma. Čim se bo to zgodilo, bo Turčija odpovedala vojaške klavzule lausanske pogodbe iz l. 1923 in zahtevala priznanje popolne suverenosti in pravice do oborožitve, utrditve in obrambe Dardanel, Bospora in Marmorskega morja. To je sporočil turški zunanji minister Ruždi Aras včeraj popoldne tudi angleškemu zunanjemu ministru Eden. Enako sporočilo bo poslano tudi drugim podpisnicam lausanske pogodbe in sicer Franciji, Japonski, Italiji, Bolgariji, Grčiji, Rumuniji in Jugoslaviji.

V angleških političnih krogih pravijo, da se angleška vlada, ki se je dolga leta odločno upirala vsakemu ponovnemu utrjevanju Dardanel, kaže sedaj napram tej turški zahtevi naklonjeno. V ostalem bo Turčija zagotovila tujim ladjam svoboden prehod skozi Dardanele, ki bi bil prepovedan le tedaj, ako bi bila Turčija sama v vojni.

NEMČIJA PRIPRAVLJENA ZA NADALJNJA POGAJANJA

Nemški odgovor na predloge lokarnskih držav napoveduje, da bo stavila Nemčija po volitvah nove pozitivne mirovne predloge

London, 25. marca, d. Poslanik Ribbentrop se je zglasil sredi ob 19. v zunanjem ministru ter je izročil zunanjemu ministru Edenemu nemški odgovor na spomenico lokarnskih držav, ki mu je bila izročena 19. marca. Nemški odgovor pravi v uvodu:

Nemška vlada se je čutila prisiljena, poslati nemške čete v Porenje, da bi ustvarila za Nemčijo okoliščine, v katerih bi mogla pristopiti k novemu dogovoru o jasni in razumni organizaciji evropskega mira. Te okoliščine se bodo mogle ustvariti le v popolni enakopravnosti narodov, ki bi se odločili za tako skupno postopanje. Zato se ta nemška akcija ne sme ločiti od dogovorov, ki jih je nemška vlada predlagala drugim narodom za zagotovitev splošnega evropskega mira.

Nota se izreka proti vsakemu poizkusu, da bi se skušal uvesti nov red v Evropi s starimi metodami delitve narodov v več ali manj vredne, v difamirane in častne, ali celo v ukazujoče ter podrejene. Nemčija za obnovo suverenosti na svojem državnem ozemlju šele ustvarila pogoje, s katerim more sklepati resnične pogodbe. V ta namen in s tem pogojem je nemška vlada predložila znane predloge, na katerih še vedno vztraja.

Predlog za načrt pogodbe, ki ga je nemški vladi izročil angleški zunanji minister Eden, ne vsebuje nobenega pogoja za uspešno organizacijo res trajnega mira, ker je predvsem zgrajen na novi, za velik narod neznosni diskriminaciji ter na ponovno v naprej poizkušani določitvi neenakopravnosti Nemčije z drugimi državami. Nemška vlada mora odkloniti vse one določbe lokarnskih držav, ki morejo vnovič difamirati čast naroda ali pa napraviti vprašanje o enakopravnosti oziroma jo odstraniti.

Nemška vlada in nemški narod imata resno željo, da prispevata po popolni obnovi suverenosti svoje države v polni meri k evropskemu miru. Nemška vlada je predložila svoje predloge za mednarodno razpravo. V tem dokumentu se ne spušča v podrobnosti posameznih točk načrta lokarnskih držav, ki jih odklanja, temveč veže svoje pridržke in svoje odklonilne stališče z novim podrobnim predlogom za prehoditve evropske krize, ki ga hoče izdelati.

Ta predlog bomo izročili angleški vladi z odkritosrčno željo, da bi se ji posrečilo najti v njem podlago za pričetek pogajanj, ki naj bi prinesla evropskim narodom mir in novo oploditev v njihovem gospodarskem in socialnem življenju.

Začasni odgovor nemške vlade ni popolnoma odklonilen in ne izključuje nade za končno ureditev spora med obema tabornama. Odgovor je precej splošen in njegova najvažnejša mesta samo potrjujejo, da namerava Nemčija preložiti še nove predloge ter torej želi nadaljevanje razgovorov. Listina se ne spušča v podrobnosti, kateri lokarnski predlogi so za Nemčijo nesprejemljivi.

Reuter pravi v zvezi s tem, da pripisuje, da angleški diplomatski krog objavi, da bo Nemčija predložila angleški vladi še pozitivne predloge, zelo velik pomen. Tudi dejstvo, da Nemčija teh predlogov ne misli objaviti pred torkom, se smatra za ugodno znamenje, ker bodo novi predlogi po tendenci najbrže že bolj umerjeni kakor bi bili pred volitvami.

Razprava o nemških protipredlogih šele v maju

London, 25. marca, b. Zunanji minister Eden je sprejel danes nemškega poslanika Ribbentropa razpravljal z njim o nemških protipredlogih in nadaljnjem postopanju. Z Edenom je imel danes daljši razgovor tudi sovjetski zunanji komisar Litvinov, državni minister Paul-Boncour pa se je že vrnil v Pariz.

Splošno prevladuje naziranje, da se splošna razprava o nemških protipredlogih glede na francoske volitve in na stališče italijanskega ministrskega predsednika ne bo mogla začeti pred sredo maja.

V pričakovanju novih Hitlerjevih predlogov

London, 25. marca, g. Nemška delegacija, ki se je udeležila londonske konference, se je danes vrnila v Berlin, razen Ribbentropa, ki je svoje bivanje v Londonu še podaljšal, da bi bil angleški vladi na razpolago še za morebitna pojasnila. V torek bo državni kancelar Hitler proglasil svoj konstruktivni načrt za mir v Evropi. Ali bo pri tej priliki razvil samo načrt z dne 7. marca v podrobnejši obliki, ali bo postavil nove predloge, še ni znano. Domneva se, da ne bo sporočil ničesar novega, temveč samo formuliral prve predloge bolj razločno in bolj temeljito, predvsem z gospodarske strani. Hitler namerava baže sklicati novo izvoljeni državni zbor že za 31. marca in pred njim proglasiti svoj mirovni načrt.

Nemški upi pretirani

Pariz, 25. marca, A.A. Agencija Havas poroča: Odgovor, ki ga je poslanik Ribbentrop izročil včeraj angleškemu zunanjemu ministru Eden, v celoti ustreza pričakovanjem francoskih krogov. Glavni cilj, po katerem streme Nemci, je preveč očiten. Nemčiji je do tega, da predvsem sankcionira sklep nemške vlade z dne 7. marca s splošnim glasovanjem, o čigar izidu ne more biti govora. V ta namen si želi Nemčija pridobiti časa, da bi impresionirala britansko javnost z izidom glasovanja dne 29. t. m. in da bi na ta način okrepila simpatije, ki so jih pri nekem delu britanske javnosti našli nemški predlogi, zlasti privlačni zato, ker objubljaajo sveta trajen

mir in obnovo gospodarske blaginje. S to taktiko misli nemška vlada priti do britanske vladi nadaljnje delo v pogajanjih obveznosti o vzajemni pomoči, ki jo je prevzela nasproti Franciji in Belgiji. Ni dvoma, da bo najbližnja bodočnost pokazala, da so nemški upi glede razvoja položaja v smeri, ki jo želi Berlin, pretirani. Nemški odgovor bo le še otežkočil nalogo angleškega zunanjega ministra Edena, ki bo moral te dni polagati račune v spodnji zbornici o londonskih razgovorih.

Novi samovoljni ukrepi Nemčije v Porenju

Pariz, 25. marca, d. Odklonitev razprave o nemških protipredlogih utemeljujejo v merodajnih krogih s tem, da sta ministriški predsednik Sarraut in zunanji minister Flandin po dogodkih 7. marca odločno izjavila, da Francija ni pripravljena pogajati

se pod pritiskom kake grožnje in da se mora pred vsakim razgovorom z Nemčijo zopet popolnoma vzpostaviti mednarodno pravo.

Poslednje vesti poročajo na drugi strani o novih samovoljnih ukrepih nemške vlade, med drugim, da so se nemška vojaška letala pojavila nad predmestji Strasbourga, da je bila ojačena delovna služba v demilitariziranem Porenju, da građe tamkaj utrdb in da je nemška vlada vpoklicala tudi rezervne oficirje. Razprava o nemških pobudah v času, ko vsi ti ukrepi še postružijo grožnjo, ki je bila ustvarjena s nasilnim dejanjem Nemčije, bi za francosko vlado pomenila prav toliko kakor opustitev njenega trdnega stališča, ki ga je zavzela od vsega početka ter bi spravila v negotovost dogovor, ki je bil dosežen z zastopniki štirih lokarnskih držav in ki ga je odobrila tudi angleška vlada.

Pot za trajen mir v Evropi odprta

Ribbentrop o lokarnskem sporu in resničnem strem-ljenju Nemčije po zagotovitvi miru

London, 25. marca, a. Znani angleški časnikar Price je priobčil v »Daily Mailu« naslednji intervju z Ribbentropom:

Na vprašanje, ali lahko da kakšne podatke o vrsti in obsegu novih predlogov, ki jih je nemška vlada objavila za tork, je Ribbentrop odgovoril:

»O tem v Berlinu še sklepajo in zato še ne morem povedati, kateri drugi predlogi bi mogli priti razen tistih, ki jih je nemški državni kancelar navedel v svoji spomenici 7. marca. Vsekakor pa bodo ti predlogi sestavljeni v istem duhu.«

Šele po volitvah temeljit odgovor

Na pripombo, da bo nemški odgovor presojen kot nekam nedoločen in da je bilo po konferencah državnega kancelarja v Berlinu konec preteklega tedna pričakovati konkretnih rezultatov, je Ribbentrop odvrnil:

»Pred očmi morate imeti, da smo v Nemčiji zdaj v najhujši voilni kampanji. Skoraj vsi ministri so neprestano zunaj Berlina. Prav tako državni kancelar sam. Problem, o katerih imamo sklepati, so preveč obsežni in važni, da bi jih bilo mogoče proučiti v kratkem času od mojega prvega odhoda v Berlin. V soboto zvečer se bo končala volilna borba in se bodo člani vlade mogli potem posvetiti v nedeljo in ponedeljek sestavi popolnega in podrobnega nemškega odgovora.«

Utiš lokarnskih predlogov na Hitlerja

Na vprašanje, ali lahko kaj pove o vtisu, ki so ga predlogi lokarnskih držav napravili na Hitlerja in na njegove berlinske sodelavce, je Ribbentrop izjavil:

»Že pri prvem proučevanju dokumenta, ki mi ga je Eden izročil v četrtek zvečer, sem prišel do prepričanja, da bo to dejanje napravilo veliko reakcijo ne samo pri nemški vladi, nego pri vsem nemškem narodu, ki nikoli več ne bo pristal na enostranske omejitve svojih suverenih pravic. Če pravi Flandin, da bi videl v navzočnosti tujih čet na francoskih tleh nezasišeno krivico, lahko odgovorim edino to, da misli tako stoodstotno tudi nemški narod. Iz predloga lokarnskih držav udarja duh preteklosti. Od prihoda nacionalnega socializma na oblast pa do danes se je Nemčija neprestano trudila, da bi v Evropi vstal nov duh mira, ki bi temeljil na enakopravnosti. Pogosto se je rodilo vprašanje, zlasti

pri francoskih državnikih, zakaj Nemčija svojih besed o miru ne potrdi z dejanji. Mislim, da sme vodja rajha zahtevati od drugih evropskih držav, da mu priznajo, da je v tej smeri izvršil pomembna dejanja, ki so svetu predložili množestven predloge. Ti predlogi so dokaz, da Nemčija zares želi sodelovanje za utrditev mira. Sicer pa mislim, da bo prišel dan, ko bo svet javno priznal, da je gesta, ki jo je Nemčija storila, ko je ponovno vojaško zasedla Porenje, znatno pripomogla k okrepitvi Evrope, in sicer iz naslednjih razlogov:

Zasedba Porenja okrepitev miru

1. Docela neodvisno od dejstva, da je za vsak narod neznosno, če ni gospodar v lastni hiši, je bila sklenitev francosko-sovjetske vojaške zveze naperjena proti Nemčiji. Glede na to ni bilo mogoče Porenje še dalje pustiti brez vojaške zaštite.

2. Prejšnje izkušnje so nam pokazale, da nimamo upanja, da bi z normalnimi pogajanjimi dosegli sporazum o obnovi nemške suverenosti v Porenju.

3. Da je ureditev vprašanja popolne obnove nemške suverenosti neobhoden pogoj za ureditev ostalih evropskih vprašanj in da je s tem zdaj ta pogoj izpolnjen. Nemčija je prepričana, da je s ponovno zasedbo Porenja dne 7. marca utrla pot za pogajanja, ki naj zagotovijo trajen mir. Takšna pogajanja pa morejo uspeti le tedaj, če se vrše med svobodnimi in enakopravnimi narodi.

Nato je Ward Price vprašal Ribbentropa, ali je zadovoljen s sprejemom, ki ga je doživel v Londonu po povratku iz Berlina.

Moj razgovor z zunanjim ministrom Edenom, je odgovoril poslanik, je bil prijateljski. Edenem sem obrazložil nemško nacionalno pojmovanje. Za mojega bivanja v Londonu pretekli teden je name napravila globok vtis izrazita želja britanskega naroda po miru in pomiritvi Evrope. Lahko vam zagotovim, da ima isto željo ves nemški narod. Tudi francoski narod, ki sem ga imel priložnost spoznati iz neposredne bližine, navdaja željo po miru in dobri odločini s sosedi. Isto velja vsekakor tudi za vse druge evropske narode. V takšnih okoliščinah sem prepričan, da evropskim državljnikom ne bo težko uresničiti 25letni mirovni načrt kancelarja Hitlerja.

Londonsko zasedanje sveta DN zaključeno

Prihodnji sestanek bo v Zenevi, čim bodo lokarnske države predložile definitivne predloge

London, 25. marca, d. Kakor je bilo že javljeno je svet Društva narodov na svoji včerajšnji tajni seji odločil svoje razprave za nedoločen čas. Prihodnjič se bo sestel zopet v Zenevi in je s tem londonsko zasedanje zaključeno.

V početku včerajšnje seje je predsednik Bruce sporočil, da je svet DN sprejel poročilo lokarnskih držav, ki pa še nima definitivnega značaja in ga razen tega prizade države še niso ratificirale. Zato je s tem dnevi red izžepan in mora svet DN odgoditi svoje zasedanje, ne da bi bilo končano, ker ima slej kot prej nalogo, da sklene vse ukrepe v interesu mira.

Po kratki razpravi je svet DN sprejel nato naslednjo resolucijo:

Svet Društva narodov se zahvaljuje zastopniku Velike Britanije za njegovo sporočilo od 20. marca, s katerim je obenem izročil besedilo predlogov, ki so jih izdelali 19. t. m. zastopniki Društva narodov ter držav podpisnic lokarnske pogodbe, ki je sedaj predmet proučevanja prizadetih vlad. Svet DN je mnenja, da mora še sedaj opustiti vsako akcijo glede na razgovore, ki se vodijo. Svet DN vabi vlade, naj ga sproti obveščajo o napredku razgovorov ter sklepa, da bo imel novo sejo, kakor hitro bude okoliščine omogočile nadaljnje proučevanje vprašanja.

Predsednik Bruce je bil nato pooblaščen, da skliče svet DN, kakor hitro bo smatral za primerno.

Nemčijo sta na včerajšnji seji zastopala delegat Dieckhoff in poslanik Hösch, čim je belgijskega ministrskega predsednika zastopal belgijski poslanik, francoskega zunanje ministra Flandina pa minister Paul-Boncour.

Boncour je imel nekaj popoldne ssa-

govore z angleškim zunanjim ministrom Edenom, rumunskim zunanjim ministrom Titulescom in rumunskim komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim.

Zastopnikom angleškega tiska je Boncour izjavil, da s tem, ker dogovor štirih lokarnskih držav še ni ratificiran, ni razveljavljen dokument o sodelovanju Francije, Anglije in Belgije, katerih antanta bi v primeru napada takoj stopila v veljavo.

Kupujte domače blago!

Vremenska napoved

Dunjska vremenska napoved za četrtek: Vreme nesigurno. Morda hladnejše s severozapada in bolj oblačno, ponekod tudi s padavinami.

Radenska
prirodna
mineralna voda

mora biti! posebno sedaj spomladi stalno na Vaši mizi!

Od 15. maja dalje direktno vagon v prelepo Priekijo do Radencev. Odhod ob 7.20 zjutraj iz Ljubljane. Pridite že takoj v maju na spomladensko odpravo v Radencev!

Turoben pogreb Emila Vilfana

Kamnik, 25. marca. V idilični vasi Stranjanj so danes popoldne spremili številni prijatelji in tovariši tragično ponesrečenega akademika Emila Vilfana na njegovi zadnji poti. Prisrčno je bilo slovo od priljubljene sokoletske brata in akademskega tovariša. Iz Ljubljane ga je prišlo poslednje pozdravilo veso Sokolov-Taborjanov, ki so vzornemu članu poklonili tudi lep venec, spremili so ga dalje številni akademski elektroničniki, enako z vencem, in zastopstvo akademskega društva »Jadrana«. Med vsemi pa je bilo še mnogo njegovih planinskih tovarišev-kotarjev z Male in Velike planine, ki so ga tudi našli, ga polnočevito spremili, okrasili grob s cvetjem in poklonili lep venec.

Na visokem holmu tik pod župno cerkvico v Stranjanj je našel svoj poslednji domček, vzoren Sokol, dober in plemenit tovariš. Toplo, občuteno in iskreno se je od njega poslovil načelnik Sokola I. Tabor br. Lubej Franjo: »Tebi brat Emil pojememo danes poslednjo pesem, ki si jo tako ljubil. Tvojeja tenorja ne bomo več čuli, ne veselja ne žalostnih ne boš več vodil. Vodila pa bo nas svetla misel, ki ji bomo sledili vsi, ki smo Te poznali. — Tvojem plemenitemu značaju smo se prišli pokloniti Tvoji prijatelji, ne mogočniki, teh danes ni in Te niso poznali, ko si bil trdo borbo z življenjem, odporn in vztrajen, a si žal moral prehitro kloniti naravnim silam, močnejšim od Tebe in nas vseh. Tvoji sokolski bratje Te ne bodo pozabili in Ti objublajo, da bodo čuvali Tvoj zadnji dom in mir neokrunjen, čist in svetel. Cenetu pod Triglavom in Tonetu v Bohinju si sledil

danes Ti — planine so Vas vzele v svoj veličastni objem miru.«

V imenu tovarišev planincev se je poslovil še Boris Režek, številna sokoletska mladina, ki jo je vodil g. Tone Peterlin iz Kamnika pa je zasula še svež grob s planinskimi cvetjem, da bo bratu Emilu počitek lažji. Sokolski pevci in domačini izpod planin pa so zapeli ob grobu in v cerkvi več žalostink, ki so mnogim izvabile solze. — Ob misli, da je za vedno ugasnilo mlado življenje, mlado po letih a preizkušeno v trdi življenjski borbi, so mnogi zahteli.

Bratu Emilu Vilfanu poslednji: Zdravo!

Iz prometne službe

Beograd, 25. marca p. Uradnik Rudolf Cibej je imenovan za oficijala 10. skupine pri kurilnici državnih železnic v Ljubljani.

Zaprte, nenormalno

razpadanje in gniloba v črevesju poneha po uporabi naravnega

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice.

Ogl. reg. št. 25463/35

Zmaga Jugoslavije v Zagrebu

Zagreb, 25. marca, o. Danes se je vršila prijateljska tekma med beograjsko Jugoslavijo in Grčanskim. Zmagala je Jugoslavija s 4:2 (1:1).

Budimpešta, 25. marca v. V prijateljski tekmi je dunajski Admira zmagala nad domačo Hungario s 4:2 (1:1).

Delo in zdravje v statistiki OUZD

Nekaj značilnih števil iz poslovnega poročila naše največje bolniške blagajne

Ljubljana, 25. marca. Te dni so se v Ljubljani zbrali člani ravnateljstva OUZD, da pretepijo bilanco v preteklem poslovnem letu opravljenega dela. Obsežno in izčrpno poslovno poročilo, ki so ga obravnavali na seji, prinaša zanimivo ugotovitev, da je število članstva OUZD naraslo v preteklem letu samo za 253, medtem ko je bil še predlanskem za beležen prirastek 4346.

Glavni vzrok temu relativnemu naraščanju je v dejstvu, da je uprava urada poskrbela za izločitev delavcev, zaposlenih na račun bednostnega sklada, in pa kmečkih delavcev, ki so zaposleni v prvi vrsti v poljedelstvu, iz zavarovalne obveznosti. Za delavce bednostnega sklada OUZD ni mogel dobiti zavarovalnih prispevkov, poljedelci delavci pa so izbrabljali socialna zavarovanja na ta način, da so se bolehnji prijavili v zavarovanje. Izguba članstva, ki jo je OUZD s tem utrpel v preteklem letu, pa se je že v prvi četrtini tekočega leta spet izravnala. Medtem ko je bilo v januarju in februarju leta 1935 zapored 72.688 in 72.415 članov, jih je bilo v prvih dveh letosnjih mesecih 75.087 in 76.551, tako da beleži letošnji februar naproti lanskemu za več kot 4000 prirastka. V celotnem letu OUZD štel lani 79.263 članov in sicer 48.319 moških in 30.944 žensk naproti 73.899 l. 1935, 97.688 l. 1936, 79.010 l. 1934.

Najbolj tragično poglavje statistike OUZD zavzema pač delavske mezde, ki so tudi v preteklem letu stalno padale, čeprav je bil padec ob koncu leta tako minimalen, kakor da se je nazadovanje vsaj za nekaj časa zaustavilo. V januarju je povprečna dnevna zavarovana medza znašala 22,43 Din., na kar je v prvih dveh mesecih padla, se v juniju povzpela na 22,46 in septembra na 22,51 ter se do decembra spet znižala na 22,36. Skupna letna zavarovana medza je lani znašala 533 milijonov in je za 4 milijone manjša kakor predlanski, tako da so tudi prispevki za bolezensko zavarovanje padli za okrog 300.000 Din. Medtem ko je povprečna dnevna zavarovana medza znašala leta 1923, še 20,55 Din., nato od leta do leta združena rasla in v letu '30. dosegla 26,45 dinarjev, je v dobi gospodarske krize spet stalno padala in je lani obstala na poprečju 22,40.

Zanimiva je ugotovitev, da so ženski člani OUZD zavzemali še leta 1923, 27% celotnega staleža, od takrat do lani pa se je ta odstotek povzpel na 39. Med industrij-

skimi panogami, ki zavarujejo svoje delavstvo pri OUZD, beležijo v lanskem letu najboljše padec zaposlenih gradnja železnic, cest in vodnih zgradb (za 870), lesna industrija (za 320), zaradi sankcij nasproti Italiji in pa visoke gradnje (za 247). Javna dela in visoke gradnje so dožvele tolikšen padec predvsem zaradi dejstva, da je bilo delavstvo na račun bednostnega sklada izločeno iz zavarovanja.

Podroben pregled zdravniških intervencij v preteklem letu izkazuje skupno vsoto 595.609 ordinacij in obiskov, a ordinacije so dosegle v celotnem letu 107.714 ur. Stalež bolnikov je znašal povprečno 2.202 zavarovance na dan, in sicer 1273 članov, 679 članice ter 232 porodnice. Ambulantno se je v celotnem letu zdravilo 130.831 članov ter 57.661 sivojcev. Skupni izdatki za njih zdravljenje so dosegli vsoto 30.857.000 Din. Največji znesek se potroši vsako leto za hranarino (11 milijonov Din), nato pa sledi zdravniški stroški (4 1/2 milijona), bolnišnice (3 in tričetrt milijona), zdravila (3 1/2 milijona) ter zdravilišča in kopališča (2 in tričetrt milijona Din).

Na kliničnih in v bolnišnicah se je lani zdravilo 4075 članov OUZD in 1274 sivojcev v porodnišnicah je bilo oskrbovanih 234 članice ter 361 sivojci, a skupno število oskrbnih dni v teh zavodih znaša 159.713. Po zdraviliščih (Laško, Rab, Brestovac, Klenovnik, Golnik, Kraljevac) se je lečilo 377 zavarovancev (184 moških in 193 žensk), ki so se mudili tam 22.610 oskrbnih dni. Protituberkulozni dispanserji so za člane in sivojce OUZD opravili 3294 kliničnih in 2100 röntgenskih preiskav, izvršili so 387 pnevmotoraksov ter izdali za okrog 8000 Din podpor v naravi. Skrbstvene seestre so napravile 686 obiskov na domu. Posvetovalnica za matere in deco, ki deluje v prostorih Zdravstvenega doma v Trzinu, je opravila 3768 ambulantnih pregledov dojenčkov, male dece, šolskih otrok in nosečih mater, zaščitna sestra pa je napravila 634 obiskov po domovih. Prav tako je posvetovalnica poskrbela za 1807 obsevanj rahitidnih in po tuberkulozi ogroženih otrok.

Posvetovalnica za matere v Ljubljani je postala šele v novembru lani samostojna ustanova v okviru ljubljanskega ambulatorija, dotlej pa je delovala v okviru ordinacij za otroške bolezni, kjer je bilo izvršeno 10.136 pregledov.

Draga mamica, daj si dopovedati...

Nikar se več ne muči. Delaj tako kakor delajo druge mamice, ki se tudi takrat, kadar perejo, ukvarjajo s svojimi otroci — vzemi za pranje Schichtov Radion!

Saj pere Schichtov Radion perilo brez vsakega truda! In kako preprosto je to: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina sperilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato izperi perilo najprej v topli, potem pa v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov RADION pere vse

3534

Konec dražbe v Prevaljah

Prevalje, 25. marca. Z današnjim dnem se je zaključila javna dražba nepremičnih leskega rudnika pri Prevaljah, ki je kakor znano šel v konkurz. Doslej je bilo prodane posesti za poldrugi milijon dinarjev in prevladuje mnenje, da bo mogoče z izkupičkom kriti terjatve Prve hrvatske štedionice, ki je vključena na posestvo za okrog 2 milijona dinarjev, in terjatve davčne uprave radi zaostanka neplačanih davkov v znesku 345.000 dinarjev. Konec leskega rudnika je težak udarec za leske rudarje in za vse prevaljsko območje.

V soboto zvečer pa na Trško goro!

Pri šentjakobčanih bo premiera nove ljubke spevoigrice, ki sta jo napisala Metka in Danilo Bučar.

Ljubljana, 25. marca. V šentjakobškem gledališču bo spet velik praznik. Sicer se ni nihče udaril na boben, vendar se že dalje časa sliši po Ljubljani, da nam vrli šentjakobčani pripravljajo prav posebno presenečenje.

Njihov dolgoletni član in sodelavec Danilo Bučar bo mel 25. letnico svojega prosvetnega, zlasti glasnega udejstvovanja. Za to priliko in sploh je napisal nekaj pravih imenitnih, pravijo. No če gre res za novo izvorno slovensko orodje, si bo treba pa stvar še malo približati ogledati. In hajd na lov za komponistom! Pa če na volka misliš, volk pride. Oni dan ga najdem v kavarni in brž, čeprav nepovabilen, prisedem. In ko sem ga pobaral, ali ima res kaj za brezen in kakšno bo njegovo novo delo »Na Trški gori«, mi je povedal:

— Predvsem morate vedeti, da sem jaz za svojo osebo pristen Dolenjec. In kakor marsikak meščan, ki je z dežele prišel v to »veliko mesto«, ni mogel postati pro-

PRI LJUDEH, NAGNENIH K MASCOBI se izkazuje naravna

FRANZ - JOSEFOVA grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkujoče sredstvo za izboljšanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebnih diet.

FRANZ - JOSEFOVA grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogi. reg. št. 8. br. 10485/36

Kulturni pregled

Koncert

„Trboveljskega slavika“

Dne 16. t. m. je priljubljeni zbor iz Trbovelj zopet napolnil veliko dvorano hotela Union do zadnjega mesta. Nudil nam je skrbno izbran spored, ki ga bo poleg obdelanih narodnih izvajal v celoti na l. mednarodnem kongresu za glasbeno vzgojo v Pragi. Spored je bil zelo pester: v prvem delu smo slišali umetne pesmi, deloma radikalno moderne smeri, za zbor brez spremljave. V drugem delu je sopranistka Rezika Koritnikova zapela tri pesmi sama, tri pa v duetu z altistko, ki na sporedu ni bila navedena; vse točke s spremljavo klavirja. Tretji del nam je nudil nekoliko zborov s klavirjem in na koncu še dve pesmi a capella.

Spored je bil v resnici revija jugoslovanske, v glavnem slovenske mladinske pesmi od najprimitivnejšega načina kompozicije (Vodopivec) do popolnoma sodobnega (Svara, Osterc). Zanimivo je, da so bile najtežje skladbe najboljše izvajane in to vključ izpremenjeni akustiki v dvorani, ki je s preureditvijo šla na slabše. Nekaj skladb smo slišali od Slavkovičev, prej, novi in omebne vredni: so Pahorjevi živi Bendinaci in Svara »Očka poje uspavanko« — najtežja mesta v obeh so Slavkovič igraje podajali, v dvospevu pa Koritnikova in altistka moja »Novico« tako sigurno, da sem bil naravnost presenečen. Z veseljem ugotavljam, da je Sulič s Slavkovičom naredil zopet velik korak naprej in sem že danes prepričan, da bodo Slavkovič v Pragi prvi (Moja »sprehodovanja« se razlikujejo od drugih podobnih v tem, da se navadno uresničijo) Sulič goju se bo povedal in napisal toliko superlativov, da jih ne bi rad ponavljal, pri klavirju se je izkazal Svara tako, da bi se boljše sploh ne mogel. Publiko je odobra-

va ljubljanska srajca, tako tudi mene več se nešteto mladostnih spominov na tiste prelube dolenjske griče in gorice. No in sem si mislil, da je prav, če se ta moja nagnjenja na kakšen način spravijo na naš oder. Pa sem rekel ženi: »Studente si napisala, pa napiši še kaj o moji »rodni grudi«. Kakšna je, si anela že prišlo spoznati, če ga boš pa kaj polomila, ti bodo že naknadno »pojasnili«. Tako sva se lotila dela. Zena s peresom, jaz pa sern jo z notnim papirjem mahnil v kavarno. — »Trška gora« seveda ni ne komedija, ne tragedija. To je preprosta kmečka igra z godbo in petjem. Nič posebnega. Nič učenega. Nekaj veselih in žalostnih pr iz življenja našega Dolenjca, ki se zaključuje z žeganjem na Trški gori. Kaipa v igri je narodna posem močno upoštevana. Sploh vem moram povedati, da sem pri komponiranju mislil predvsem na to, da napišem nekaj takega, kar bo dišalo po naši zemlji, po njenih segah in navadah. Tako boste povsod lahko zasledili ta ali oni motiv iz narodne pesmi. —

In kdaj bo premiera? — V soboto. Takrat na svidenje! In takto bomo v soboto in pozneje še znova radi poročali iz Ljubljane na Trško goro.

Smrt po dveh zaušnicah

Maribor, 25. marca. V mariborski splošni bolnišnici je ponoči umrl 55 letni Gregor Draksler. V nedeljo je onemogel prišel v bolnišnico, kjer so ugotovili pretres možganov. Izpovedal je, da se je na Aleksandrovi cesti na Pobrežju spril z neko žensko, ki mu je v prepiru prisilila dve tako krepki zaušnici, da je obležal v nezavesti in da se je moral zateči v bolnišnico. Vzrok smrti je možganska krvavitev. Orožniki so ugotovili, da je neka mladenka na Pobrežju videla ponoči skozi okno, kako je Drakslerju neka ženska prisilila zaušnici in pri tem rekla: »Na, ti imaš«. Zdeni iščejo orožniki dotično žensko. Pokojni Draksler je bil poročen.

Nenavaden primer pomladitve

Beograd, 25. marca. Slava prof. Voronova, ki je starše pomlajeval na ta način, da jim je cepil opijce žleze, je v zadnjem času nekako otemnela. V Novem Sadu pa se udeležuje kot pomlajevalec kirurg dr. Slavko Uzelac, ki gre še dalje, kakor je šel prof. Voronov. Zlez za pomlajevanje ne jemlje od opic, nego od ljudi. Današnja beogradska »Politika« je obširno opisala nenavaden primer pomlajevalne operacije. Nekaj beogradske bogataše se je poveril kirurgu dr. Uzelcu, ter ga naprosil, da bi nad njim izvršil operacijo in da bi mu seveda tudi našel mladega šloveka, ki bi

proti primerni odškodnini prispeval svoje žleze njegovi pomladitvi. Našli so nekega 20-letnega brezposelnega delavca Rado Marica, ki se je s starim beogradskega bogatašem pogodil za 3000 Din. Do take pogodbe je prišlo, ko je zdravnik mladeniču izjavil, da operacija ni huda, da njegovo zdravje ne bo trpelo in da bo lahko že po nekaj urah zapustil sanatorij. Pogodba sklenjena — operacija izvršena. Šlo pa ni tako, kakor je zdravnik obljubil. Oba pacienta sta pretrpela dosti dolečin in mladenič, ki je prodal svoje žleze, je ležal več dni v sanatoriju. Zaradi tega je zahteval več denarja in dobil je še 1000 Din. Poročevalci »Politike« so se zelo zanimali za operiranega starega bogataša iz Beograda, dognali pa so komaj njegovo ime.

Požar v Dolenjem Gradišču

Krško, 25. marca. Pri posestniku Matiji Pavliču v Dolenjem Gradišču pri St. Jerneju na Dolenjskem je nastal ogenj 22. t. m. ob pol 17. popoldne. Uničil je kozolec dvojnik, en manjši kozolec, seno, slamo, tri vozove in poljsko orodje. Škodo cenijo nad 40.000 Din. Zakaj je prišlo goriti, še ni znano. K požarišču so prihiti gasilci iz Vrhopolje, Dolenjskega Maharovca, Bele cerkve, Orebovice in St. Jerneja. Gasili so nepretrgoma dve uri in preprečili nadaljnjo škodo, ki bi narasla na 100.000 Din, ker so se že vžigali tudi drugi objekti.

Saje povzročile požar

Poljane, 25. marca. V presledku nekaj dni se je v ponedeljek drugi primerilo v naši okolici, da so saje povzročile požar. Tokrat je zgorela viničarija Jožeta Spanringa v Hošnici. V viničariji stanuje njegova omožena sestra Terezija Mestinskova. Ravno je pripravljala krušno peč za peko, ko se ji je zazdelo, da se neke neke smodi. Bilo je ravno po kosilu, ko se je že močno kadilo izra slamate strehe, kar so opazili tudi kopači v bližnjem vinogradu, med katerimi je bil gospodar. Še niso prišli do viničarije, ko je ta že zažarela v enem samem velikem plamenu. Skušali so ogenj zadušiti, a ko so spoznali, da jim zaradi močnega vetra to ne bo uspelo, so se vrgli le reševanje inventarja in živine. Neki delavec je o nesreči obvestil poljske gasilce, ki so bili s svojo motoriko takoj na mestu. Hise žal niso mogli več rešiti, nač pa so požar omejili. Zaradi silnega vetra je bila za bližnje sosedje velika nevarnost. Zraven viničarije je zgorela skoro nova stiskalnica, nekaj kosov obleke, pohištva in živeža. Spanring ni zavarovan.

Z. K. D.
Danes ob 3 uri
Pavel Robeson
v vefilmu iz osrja Afrike
Rosambo
Petje, divja Afrika in črnci.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21—24
DANES ob 4, 7 1/2 in 9 1/2 uri
HERBERT MARSHAL
PREMIERA VELEFILMA
ŽENA, KI HOČE LJUBEZNI
Film ljubezni, lepote in vere. Film življenja moderne žene.
Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

Z lopato in krampom v Ljubljani

Dve lokomotivi v akciji — 65.000 m³ izkopa — Dva metra visok opornik od Jeka do mosta

Ljubljana, 25. marca. Na špiči pri zapornicah je bilo potrebnih še nekaj vidnih popravil, tako na pr. je voda še vedno propuščala ob nekaterih zgornjih vratih. Zaradi odpiranja in zapiranja jeza je tuintam zalezel kak trd predmet pod vrata, ki se niso dala povsem zapreti. Zdej so to odstranili in bodo mogli izgniti še zadnji ostanki vode, nabirajoče se v strugi, ki mora biti popolnoma suha. Pri zatvornici na obeh straneh so že položili prvo ploščad.

Ob brežinah

Na prulski strani so delavci dospeli z urejanjem brežine že pod Martuncem tik zapornice. Malo niže proti Opekarskemu mostu pa se pridno odvaža odvisni material. Sprva so ga vozili za hišo vrtinarje Ivana Bizovičarja pod Kolesijsko ulico, kamor so navozili okrog 500 kubičnih metrov zemlje, da so mogli zasuti večjo jamo ob novourejeni strugi vijugaste Gradaščice, ki jo tod — kakor znano — precej ostro segala v bližnjo brežino. Sedaj odvaža 30 voznikov ta material na Rakovnik. Tja ga bodo zvozili 1500 kubičnih metrov. Brzjavni drogi na prulski strani so skoro že vsi prestavljeni.

Drugi teden bodo zaradi hitrejšje opreme postavili na desni (prulski) strani tik ob strugi nov tir in bo od tam druga lokomotiva nastopila svojo službo. Tir bo izpeljan čez sredino struge in priključen že obstoječemu na levem bregu.

V strugi Ljubljane je voda ponekod že tako usahnula, da otroci tuintam hodijo po njej in uganjajo svoje burke, kakor bi se hoteli poslati v njo. Kratko veselje jim je menda že prešlo, ker sta kramp in lopata zapela svojo pesem.

Na levem bregu ob Trnovskem pristanu, so položili tirnice in izpeljali tir prav do izkopalnice nad Špičo, kjer pripeljejo s Podpečki oklesano kamene za Ljubljano in stavbni kamen za zidanje. Navozili so ga že cele skladovnice po vsem pristanu prav do Opekarskega mosta, kjer je breg v glavnem skoro že urejen.

Hlaponček spet sopiha...

Po prazniku sv. Jožefa je stopila v akcijo letos prvičrat že od lani zama lokomotiva iz Ljubljanične struge. Čez zimo je počivala v baraki v Švabičevi ulici. Zdej prav pridno izvaža po 13 ali 14 vagončkov, naloženih z odkopanim materialom. In Kolesijo 16 do 17 krat na dan in prednja krog 200 kubičnih

Okrog ustja Gradaščice

Da regulacijska dela v tem predelu še potivajo, tiči vzrok v glavnem v tem, ker so nekatera dela čakala na dovršitev še od lanskega leta, a zaradi nagajajoče vode dolejš tega niso mogli izvesti. Opornik, ki se je bil lansko leto močno nagnil, ker ga je izpodjedla deroča voda in je zaradi tega povzročil toliko škodo, so morali do tal porušiti in ga s kamenosoksi dleti izklesati kos za kosom, kar je bilo seveda dosti zamudno. V terek so že pričeli s prvim betoniranjem, zdaj pa so zaposleni z opažem. Če bo vreme ugodno, utegne biti do vrha zalit z betonom že v soboto zadnji ostanek dolgega betonskega skladovja na levem bregu od Gradaškega mosta pa tja preko šentpeterskega mosta.

Gradaščice bodo drugi teden že lahko usmerili s sedanjege desnega nazaj na levi breg vzdolž in tik ob betonski škapi, tako da se bo voda odtekla v pravi smeri. Tedaj bo možno dokončati betoniranje še zadnjega desnega opornika, tam, kjer je stala stara zapornica.

Ker je treba v strugi odstraniti še ves naplavljeni material, so vpregli te dni tudi vzpenjačo. Z odvažanjem prsti bodo konec tedna menda že prenehali, ker je navoženega materiala že dovolj, vrhu tega je pot tja tako dolga. Zaposlenih je bilo 23. marca 100 delovnih moči.

Delo v polnem razmahu

Čim dograje obs opornika, prično z betoniranjem dna tam, kjer so morali lansko jesen z betonom prenehati. Seveda poprej bodo popuili še nešteto kolov in kolic

SREČKE
državne razredne loterije
A. REIN I DRUG ZAGREB
Gajeva 8 - Ilica 15
Devetkrat največja premija od 1.000.000— Din
na pri nas kupljene srečke.

Domače vesti

* Za častnega doktorja bogoslovja je bil proglašen na beograjskem vseučilišču profesor pravoslavne bogoslovne fakultete prota Stevan Dimitrijević. Bogoslovne nauke je Stevan Dimitrijević dovršil v Rusiji, na kijeviski akademiji. Bil je potem 21 let prosvetno-nacionalni misijonar v Južni Srbiji kot rektor bogoslovsko-učiteljske šole v Prizrenu, kot ravnatelj gimnazije in učiteljske šole v Skopju in kot referent za stvari svetovskega samostana Hilendarja pri srbskem generalnem konzulatu v Solunu. Deloval je na prosvetnem, nacionalnem in gospodarskem polju. Rešil je znanostne stotine in stotine rokopiisnih in starih tiskanih cerkvenih knjig in drugih dragocenih stvari, ki jih je našel po Južni Srbiji, ko je bila še pod turško vladavino. V svojih mnogostevnih znanstvenih delih se je bavil zlasti z odnosom med Srbi in Rusi vse od šestnajstega stoletja sem. Ta dela so vsa izšla v izdanih Akademije znanosti. Mnogo se je tudi zanimal za arhiv hilendarskega samostana in je objavil ali pa pripravil za objavo vse važnejše dokumente iz tega arhiva vse do polovice devetnajstega stoletja. Protas Stevan Dimitrijević je prvi doktor pravoslavne fakultete beograjskega vseučilišča.

* Ostavka predsednika Združenja vojnih invalidov. Predsednik centralnega odbora Združenja vojnih invalidov, Božidar Nedić, je podal ostavko z motivacijo, da je preobložen z delom in da mu tudi zdravje ne dopušta, da bi še dalje opravljal svoje funkcije. Menil je tudi, da je z zakonitvijo uredb o izpremembah in izpolnitvah invalidskega zakona dovršen celoviti program, ki je bil postavljen takrat, ko je on prevzel predsedstvo centralne uprave. Centralni odbor Združenja vojnih invalidov je zaradi njegove demisije sklical sejo, na kateri je sklenil, da ostavke zaslužnega predsednika g. Nedića ni mogoče sprejeti, pač pa je treba nekaj ukreniti, da bo predsednik rešen prenapornega dela. Za njegovega namestnika so izvolili Vojo Kovčevića, ki je član centralne uprave. O zadnji demisiji Nedića bo razpravljala tudi plenarna seja širšega centralnega odbora, ki se bo vršila 19. aprila.

* Prošnja vojnim dobrovolcem. Oni vojni dobrovolci, ki se spominjajo Gostića Karla, rodom iz Črnege vrha nad Idrijo, ter kaj več vedo o njem in posrebno o njegovem dobrovolstvu, se naprošajo, da takoj sporoče sreski organizaciji vojnih dobrovolcev v Ljubljani.

* Poročil se je g. Evald Sitar, občinski delovodja občine Lesce, z gosposi Ado Zavrtančkom, hčerko tvorničarja čokolade v Lescah. Mlademu paru čestitamo!

* Medze kmečkih dninarjev. Hrvatska kmečka samobrambna organizacija »Gospodarska sloga« ni ostala pri določevanju cen živine in kmečkih pridelkov, marveč se je zaenkrat samo še v varadinskem okraju bavila tudi z vprašanjem medz poljedelskih delavcev ali dninarjev. Na posebni konferenci so njeni predstavniki spoznavno z dninarji določili medze za najrazličnejša dela v vinogradih in na polju. Tako na primer so določili, da mora znašati pri okopavanju koreze medza 20 Din, pri sušenju sena za moške 20, za ženske pa 15 Din. Pri košnji dobivajo kosci na

dan po 30 Din, dninarji, ki orjejo z lastnimi konji, pa zaslužijo na dan po 150 Din. Z mezdami vred so določili tudi delovni čas za dela v vinogradih in na njivah.

* Nevarna spominčel iz svetovne vojne. Redki so že izstrelki iz svetovne vojne, a se še najdejo tu in tam. Tak spominčel so našli te dni železniški delavci v Poličanah, ko so snajžili jarek, in to v obliki 7 centimeterskega šrapnela, seveda še nabitega. Tisto reč so delavci spočetka v šali smeli in tja premetevali. Ko pa jim je nekdo pojasnil, da je šrapnel še nabit, so kar odskočili od strahu. Poskrbeli so, da so dobili to nevarno reč orožniki v roke.

* Pri zaprtju motnih v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

* Praznik Marijinega oznanjenja je Ljubljana preživela v znamenju izredno lepega pomladnega dne. Mati Božja, ki ima na ta dan svoj god, je hkratu zaščitnica fračiškanske župnije in tako je dober del Ljubljane včeraj slavil svoje žegnanje. Kakor je to že star običaj, je ob 9 prišel v župno cerkev škof dr. Rožman, kjer so mu očetje fračiškani priredili slovesen sprejem nato pa je imel velik cerkven govor in daroval slovesno pontifikalno mašo ob asistenci treh kanonikov. Razume se, da je bil pri tej svečani priliki na cerkev velik naval in so morali številni verniki prisotnostovati sv. maši še na stopnišču. Praznično solnce pa je zlasti veliko število mladega sveta izvabilo na izlete v bližino in daljino okolico in vlaki so včeraj zjutraj na vse strani vozili v ojačenih garniturah. Mesto samo je preživelo izredno miren dan. Niti na reševalni postaji, niti v bolnišnici niti na policiji niso zabeležili kakšnega vznemirljivejšega dogodka.

Zlati otok

* Pogreb gospe Marice Spornove. Včeraj popoldne ob 16, je bil izpred hiše Vojanove zavarovalnice na Miklošičevi cesti pogreb zdravnikove soproge ge. Marice Spornove, ki so jo spremlili na zadnji poti v obilnem številu njeni koroški rojaki, mnogi zdravniški tovariši ovdovelega soproga in številni ljubljanski prijatelji in znanci, ki so rajnico spoštovali. Mnogo sošujtja je mogel zbuditi pogled na soproga, ki je stopal za krsto z otročičkoma, ki sta izgubila mater. Veliko število pogrebecev je spremlilo pokojnico do Sv. Križa, kjer so zagrebili gomilo ob ihtenju soproga in sočustvovalju množice ravno tedaj, ko se je sonce poslavljalo od Ljubljanskega polja.

Zlati otok

* Velika atrakcija v pravem pomenu besede je postala prva spomladanska modna revija, ki jo prireja Obrotniško društvo v kazinski dvorani. Medtem ko je bilo še v nedeljo — na rovaš lepega vremena — zanimanje za prireditve še precej medlo, narašča zdaj število obiskovalcev iz dneva v dan. Zlasti veliko število mlajšega in starejšega ženskega sveta je včeraj popoldne opustilo morda poprej nameravani praznični izlet, da si ogleda to zanimivo živo razstavo vsega lepega in izvirnega, kar zmora umetnost naših krojaških in modnih mojstrov in mojstric. Razen Ljubljancev in Ljubljank je včeraj popoldne obiskalo revijo tudi veliko število gostov iz drugih krajev, a tudi mnogi izletniki, ki so se zvečer vrnili v mesto, niso hoteli zamuditi redke prilike, ki jo samo še nekaj dni nudi prireditelj v kazinski dvorani. Kakor je videti, rase naval občinstva na revijo toliko bolj, kolikor bolj se njeni dnevi bližajo zaključku, in zato opozarjamo vse zamudnike, naj se podvzajo za vstopnike.

* Radogoj, dijaško in podporno društvo v Ljubljani, ima svoj letni občni zbor dne 2. aprila 1936 ob 18. uri v pisarni ravnateljstva Akademskega kolegijskega v Ljubljani z običajnim dnevnim redom.

Zlati otok

* »Moderno stanje slovenske vzajemnosti« je naslov predavanja, katero bo imel pod okriljem društva »Tabor« g. univ. prof. dr. Evgen Spektorski drevi ob pol 21. na realni (Vegova ulica) Vabljeni člani in prijatelji društva. Vstop prost.

* Psihotehnično predavanje. — Ker je posloje univerze do nadeljnega zaprto, se predavanje o delu v poklicni svetovalnici, ki je bilo napovedano za danes, preloži na poznejši čas.

Zlati otok

* Naši Krakovčani in Trnovčani se bodo postavili jutri, v petek, s koncertom, ki ga priredi njihov pevski zbor ob 20. v Filharmonični dvorani. Zbor bo pokazal kako resno mu je pri srcu slovenska umetna pesem, katero goji z največjo vneto pod vodstvom svojega zborovodje g. Si monitija. Koncertni spored obsega dva dela, v I. delu zapoje zbor 7 umetnih zborov, v II. delu pa 8 narodnih pesmi v obdelavi Marotta, Tomca, Deva in Kocjančiča. Vse prijatelje zborovskega petja vabimo na ta koncert. Sedeži v knjižarni Glasbene Matice.

* Zveza gospodinj javlja, da ima 26. t. m. ob 16. uri v društvenih prostorih na Bregu 8. svoj I. letni občni zbor.

* JNAD Jadran. Drevi bo v lokatu predavanje g. Vekoslava Bučarja o jugoslovansko-bolgarskem zbliznanju. Začetek točno ob 20. Udeležba obvezna za vse člane, vabljeni tudi člani »Ehinstva«. — Odbor.

* Kolo jugoslovenskih sester v Mostah javlja vsem svojim članicam, da bo redni letni občni zbor v nedeljo 29. t. m. ob 15. v risalnici narodne šole v Mostah. Udeležba je strogo obvezna! Odbor.

Iz Maribora

* 5 zmag, 1 remis. Mariborski šahovski klub je priredil v torek zvečer v Centralni handikapni turnir našega šahovskega mojstra Vaseja Pirca, ki je igral proti 6 najmočnejšim igralcem našega mesta. Turnir je trajal 3 in pol ure ter je bil zelo zanimiv in napet. Vaseja Pirc je igral zelo ostro ter je porazil dr. Lippaia, Lešnika, Mešička, Koniča in Ostanka, dočim je s prof. Stupanom remiziral.

* Uspela premiera je bila v torek zvečer v gledališču. Uprizorila se je znana dama Stefana Zweiga »Siromakovo jagnje«. Premiera s popolnoma novo scenografijo in z novimi kostumi ter uporabo vrtilnega odra je odlično uspela. Gledališče je bilo popolnoma zasedeno in so bili sodelujoči deleži toplega priznanja. Zrežiral je delo prvi režiser Jožko Kovič.

* Kulturne novice. V Ljudski univerzi predava danes univ. prof. dr. Hadži o Ohradskem jezeru. V ponedeljek pa predava o Josipu Stritarju ob priliki 100 letnice njegovega rojstva g. dr. Slodnjak iz Ljubljane v Ljudski univerzi v Studenčih predava danes ob 19. in 20. Ferdo Lupša o temi: V džunglah belega slona.

* Kriminal. Neznani vlomilci so vdrl v prekaljevalnico posestnika Avgusta Šarmana v Cerkljani pri Pesnici ter mu odnesli zalogo prekaljenega mesa. — Zasednici Ivani Verbičevi s Koroške ceste je

nekaj ženska ki je pri njej prenočila, odnesla nekaj obleke in perila.

* Povožena. Na Kralja Petra trgu je neki kolešar povozil Nado Humrovo, ki je pri padcu dobila hude poškodbe na obeh nogah.

* Otroci zanetili požar. V Kupetincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici so se otroci igrali in pri tem zažgali gospodarsko poslopje posestnice Franciške Kazmahove, ki trpi zaradi požara okrog 15.000 Din škoda.

Iz Celja

* Tuje dete. Ljubljanska drama je uprizorila v torek v nabito polnem celjskem gledališču Svarkinovo svojevredno zanimivo in duhovito komedijo »Tuje dete« v izvrstni režiji in inscenaciji inž. arh. Stupice. Skupino raznovrstnih tipov iz Sovjetske Rusije so temeljito in učinkovito izoblikovali ge. Severjeva, Nablocka in Šaričeva ter gg. Stupica, Jan, Gregorin, Lipah in Sanein. V manjših vlogah sta se krepko uveljavila gdca. Gabrielčičeva in g. Skrbineš. Igra je doživela tudi v Celju popoln uspeh. Vsaki sliki so sledili burni aplavzi. R. P.

* Žrtve nesreč. V ponedeljek je padla 29 letna gostilničarka Marija Šušingerjeva iz St. Jurija z voza in si zlomila desnico. 49 letni zidar Anton Korošec iz Podvrha pri Braslovcah si je pri padcu zlomil levo nogo. V Levcu je padel 11 letni dninarjev sin Anton Veber na steklenico. ki se je zdrbala in ga močno obrezala po levici. Ponesrečenci se zdravijo v bolnišnici.

* Poskusite tudi vi srečo in si nabavite srečke državne razredne loterije pri podružnici »Jutra« v Celju!

* Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 komedija »Sramežljivi Casanova« in zvočni tehnik

Gospodarstvo

Slab izvoz v februarju

V prvih dveh mesecih t. l. je bila naša trgovinska bilanca pasivna za 133 milijonov, čeprav se je izvoz obdržal na lanskvi višini

Carinski oddelek finančnega ministrstva objavlja podatke o naši zunanji trgovini v mesecu februarju. Kakor znano smo v januarju proti pričakovanju navzlic sankcij zabeležili celo nekoliko večjo vrednost izvoza nego v januarju prejšnjih let. Najnovejša številka za februar pa kažejo, da je bil v tem mesecu naš izvoz po vrednosti nekoliko manjši nego lani in predlanskim.

V februarju smo izvozili 117.786 ton v vrednosti 215,0 milijona Din. V primeri s februarjem zadnjih let vidimo naslednje spremembe:

	ton	mil. Din
februar 1932	156.425	203,7
> 1933	185.589	224,4
> 1934	210.636	269,9
> 1935	188.966	237,4
> 1936	117.786	215,4

V primeri z lanskim februarjem je naš izvoz letos nazadoval po količini za 37,7% po vrednosti pa za 9,4%. Obšutnejši padec izvoza po količini nego po vrednosti je pripisati nazadovanju izvoza lesa.

Naš izvoz je v februarju v primeri z januarjem sicer prav tako nazadoval, vendar je bil pri tem večji nego lani. V februarju smo uvozili vsega 57.629 ton (lani 50.118) v vrednosti 293,8 milijona Din nasproti 228,9 milijona Din v lanskem februarju. V primeri z lanskim februarjem se je torej naš izvoz povečal po količini za 15% po vrednosti pa za 28,4%.

Pasivna trgovinska bilanca

Naša trgovinska bilanca je bila tudi v februarju precej pasivna, in sicer za 78,8 milijona Din, medtem ko smo lani v tem mesecu zabeležili aktivnost trgovinske bilance v višini 8,5 milijona Din (v januarju t. l. je bila naša trg. bilanca pasivna za 53,7 milij. Din).

Gibanje naše zunanje trgovine v prvih dveh mesecih zadnjih let je bilo naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar	288,8	342,5	-53,7
februar	215,0	293,8	-78,8
jan.-febr. 1936.	503,8	636,3	-132,5
jan.-febr. 1935.	505,2	485,6	+19,6
jan.-febr. 1934.	502,6	492,6	+10,0
jan.-febr. 1933.	456,7	352,2	+104,5
jan.-febr. 1932.	421,9	457,5	-35,6

Naš izvoz je bil po vrednosti v prvih dveh mesecih približno enak lanskemu in predlanskemu, čeprav se je znatno skrtčil izvoz lesa. Količina izvoza pa se je baš zaradi slabega izvoza lesa skrtčila od 399.600 ton v prvih dveh mesecih lanskega leta na 269.500 ton v letošnjem letu. Znatno pa se je letos povečal uvoz, ki je v primeri z lanskim letom narasel v prvih dveh mesecih za 150 milijonov. Zato je postala naša trgovinska bilanca pasivna in je pasivnost dosegla v prvih dveh mesecih 132,5 milijona Din.

Slab izvoz lesa

Izvoz lesa, ki najbolj trpi zaradi sankcij, je bil tudi v februarju zelo slab, čeprav je bil nekoliko večji nego v januarju. Gibanje našega izvoza gradbenega lesa je bilo v prvih dveh mesecih t. l. v primeri s prejšnjimi leti naslednje:

	1934.	1935.	1936.
januar	6574	4477	2735
februar	6821	5187	3479

v milijonih Din
 januar 53,3 39,8 24,6
 februar 58,4 42,1 28,0
 V prvih dveh mesecih t. l. smo izvozili le za 52,6 milijona Din gradbenega lesa nasproti 81,9 milijona Din v istem razdobju lanskega in 111,7 milijona Din v istem razdobju predlanskega leta. Izvoz drv, ki je zaradi navezanosti na italijanski trg najhuje nazadoval, je v januarju znašal 149 vagonov (lani 1054), v februarju pa

je 74 vagonov (lani 992). Ogleda smo izvozili v februarju le 30 vagonov (lani 143), lanih izdelkov pa 19 vagonov (lani 42). Gornje številke kažejo prav občutno zmanjšanje izvoza vseh vrst lesa. Le izvoz prago je bil letos nekoliko večji in smo v prvih dveh mesecih t. l. izvozili 43.000 hrastovih prago (lani 20.800) v vrednosti 2,1 milijona Din (lani 1,0).

157 milijonov izpadka pri izvozu v Italijo

Po najnovejših vesteh je v tekočem mesecu izvoz lesa iz Bosne preko Šibenika zopet nekoliko oživel, dočim se lesna trgovina v Sloveniji nadalje bori z najhujšimi težavami. Iz Šibenika poročajo, da je bilo v prvih 20 dneh marca izvoženo preko te luke 7000 kub. m. lesa, od tega 2000 kub. m. v Italijo in 5000 kub. m. v druge države. Do konca marca bo natovorjenih še okrog 3000 kub. m. Kakor znano, je Italija že v februarju uvozila zopet manjše količine lesa iz naše države, in sicer preko Šibenika. To je imelo za posledico, da je da se je naš izvoz v Italijo, ki je decembra in januarja padel na komaj 4 milijone mesečno, v februarju nekoliko dvignil, in sicer na 6,2 milijona Din, kar pa je še vedno zelo malo, če upoštevamo, da je lani v februarju znašal naš izvoz v Italijo 51,4 milijona Din. Skupaj smo v prvih treh sankcijskih mesecih, to je v decembru, januarju in februarju, izvozili v Italijo le za 14,3 milijona Din nasproti 171 milijonov pred enim letom in znaša torej razlika v primeri s prejšnjim letom 157 milijonov Din. Naš uvoz iz Italije je bil tudi v februarju minimalen in je znašal le 0,1 milijona Din nasproti 72,6 milijona Din v lanskem februarju.

Slab izvoz žita

Izvoz žita je bil v februarju zelo slab. Ustavil se je skoro docela tudi izvoz koreze, ki je o. januarja na februar padel od 300 na 52 vagonov, dočim je lani v februarju znašal 1872 vagonov. Vsega smo v februarju izvozili le za 1,2 milijona Din žita nasproti 15,5 milijona Din v lanskem februarju. Zaradi izvozne prepovedi je odpadel tudi izvoz otrobov, ki je lani znašal 3,6 milijona Din.

Ostali izvoz

Povečal pa se je v februarju izvoz tobaka na 22,2 milijona Din (lani 10,9) in konopje na 9,5 milijona Din (7,7). Izvoz živine je bil še kolikor toliko ugoden. Povečal se je izvoz konj na 5,6 milijona Din (4,1), predvsem pa izvoz svinj na 26,4 milijona Din (12,1). Izvoz goveje živine je bil po številu glav enak lanskemu, po vrednosti pa je nekoliko nazadoval na 5,3 milijona Din (5,6). Izvoz žive perutnine je tudi v februarju popustil na 3,8 milijona Din (5,8), očitno pa se je povečal izvoz zaklane perutnine, ki je obsežna v postavki »sveže meso«, kjer vidimo povečanje na 24,0 milijona Din (14,3). V primeri z lanskim letom je bil tudi večji izvoz jaje, ki se je dvignil na 127 vagonov (lani 74), v vrednosti 13,1 milijona Din (8,3).

Od industrijskih izdelkov se je v primeri z lanskim februarjem zmanjšal izvoz cementa na 3,4 milijona Din (lani 5,1), dočim je bil izvoz kalcijevega karbida in cianamida večji in je znašal 3,1 milijona Din (0,6). Precejšen primanjkljaj nasproti lanskemu letu vidimo tudi pri izvozu bakra, kar pa je le posledica tehnične razdelitve izvoza na posamezne mesece. V februarju smo izvozili le za 9,9 milijona Din bakra, dočim je lani v februarju znašal ta izvoz 26,9 milijona Din.

Zakaj se je povečal uvoz

Razmeroma znatna pasivnost naše zunanje trgovine v prvih dveh mesecih je v celoti posledica povečanja uvoza, ker je izvoz ostal vsaj prilično na lanskvi višini. Kakor v januarju nam kaže tudi v februarju primerjava s prejšnjim letom, da je povečan uvoz deloma pripisati večjemu uvozu tekstilnih surovin. Očitno naše tekstilne tvornice v januarju še niso docela dopolnile svojih zalog, ki so jih ob koncu lanskega leta izprale, ko je prenehal uvoz iz Italije in so nastale težave pri oskrbi. Uvoz rastlinskih vlaken, volne, svile in preje je letos v februarju znašal 73 milijona Din.

Prvo
zjutraj –
zadnje
zvečer!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBENMU KAMNU

DOMAČI IZDELEK

jonov Din nasproti 64 milijonom v lanskem februarju.

Povečanje izvoza pa je v znatni meri tudi posledica forsiranega uvoza iz Nemčije sprčo nizkega tečaja klirinske marke, kar se kaže zlasti pri uvozu železa in izdelkov iz železa. Železa smo v februarju uvozili za 3,4 milijona Din (lani za 2,5), železne pločevine in železnih cevi za 11,9 milijona Din (lani za 2,9), železniskega materiala za 6,6 milijona Din (lani za 5,9) in raznih izdelkov iz železa za 14,6 milijona Din (lani za 7,7). Strojev in aparatov smo uvozili za 11,7 milijona Din (10,0), elektrotehničnih predmetov za 6,9 milijona Din (6,2) in prevoznih sredstev za 11,5 milijona Din (3,7). Povečal se je tudi uvoz nafte na 4,7 milijona Din (lani 0), zmanjšal pa se je le uvoz premoga na 3,0 milijona Din (lani 7,9).

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 15. t. m. zaznamuje povečanje zlate in devizne podlage za 2,6 na 1503,5 milijona Din. Pri tem je zlato v tresorih ponovno naraslo za 12,1 na 1443,6 milijona Din, dočim je zlato, deponirano v inozemstvu, padlo za 9,5 na 46,3 milijona Din, devizne rezerve v podlagi pa so se le za malenkost dvignile, in sicer za 0,2 na 13,6 milijona Din. Te spremembe pričajo, da Narodna banka nadaljuje svojo politiko koncentracije svojega zlata v tresorih v Beogradu. Devize izven podlage so se le malo povečale za 0,9 na 295,8 milijona Din.

Zaloga kovanega denarja v niklju in srebru je znova narasla za 16,8 na 407,9 milijona Din, tako da je bilo 15. t. m. v obtoku le za 792 milijonov Din kovanega denarja (lani za 942 milijonov). Posojila so ponovno precej nazadovala, in sicer menična za 12,6 na 1885,0 milijona Din, lombardna pa za 0,8 na 252,5 milijona Din. V primeri z istim dnem lanskega leta so letos menična in lombardna posojila za 175 milijonov manjša.

Obtok bankovcev se je v drugi četrtini marca skrtil za 48,9 na 482,9 milijona Din in je bil 15. t. m. za 487 milijonov večji nego lani in za 641 milijonov večji nego predlanskem ob istem času. Vzupredno so se obveznosti na pokaz zmanjšale za 56,5 na 1586,1 milijona Din. Pri tem je dobroimetje državne blagajne nazadovalo za 6,3 na 37,2 milijona Din, povečale pa so se privatne naložbe na žirovni računih za 51,1 na 626,8 milijona Din, in obveznosti na pokaz po raznih računih za 11,7 na 922, milijona Din. Obveznosti z rokom so se zmanjšale za 3,5 na 80,7 milijona Din.

Vrednost zlate in devizne podlage skupaj z oficijelno premijo je 15. t. m. narasla na 1932,0 milijona Din (lani ob tem času 1684) in je pri tem znašala kritje v zlatu in devizah 30,14%, kritje v samem zlatu pa 28,94%.

Gospodarske vesti

= Druga licitacija za tlakovanje ceste et. Vid-Jeperca. Kraljevska banska uprava razpisuje II. javno pismeno ponudbeno licitacijo za dobavo 1990 ton kock in 8448 m. robnikov za tlakovanje državne ceste št. 2 od km 625,5 do 633,9 (St. Vid-Jeperca). Licitacija bo 9. aprila ob 11. v prostorih sekcije za gradnjo drž. ceste Ljubljana-Kranj Slomškova 19. Proračun znaša 1.106.000 Din.

Borze

25. marca

Na beograjski borzi so se danes v privatnem kliringu trgovali avstrijski šilingi po 9,34 in angleški funti po 250, dočim so se grški boni nudili po 30,75 in španske pezete po 6,40. V nemških klirinskih čelah je bil promet po 13,98.

Devize
 Beograd, London 215,34—217,39, Pariz 287,89—289,33, New York 4315,38—4361,70, Curih 1424,22—1431,29, Pariz 180,76—181,88, Amsterdam 2967,07—2981,67, Berlin 1752,05—1765,93, Bruselj 736,79—741,75, Varšava 820,92—827,42.

Curih, Beograd 7, Pariz 20,2150, London 15,1550, New York 305,50, Bruselj 51,775, Milan 24,30, Amsterdam 208,325, Berlin 123,20, Dunaj 56,40, Praga 12,70, Madrid 41,87.

Efeti

Beograd, Vojna škoda 356,50 — 357,50 (357,50), 4% agrarne 45,50 — 46 (46), 6% boguške 65,25 — 65,50 (65,50), 6% 63,50 — 63,75, 7% invest. 81 — 82, 7% Blair 72,25 — 73, 7% Drž. hip. banka 81,50 den, 8% Blair 81 — 82,25, Nar. banka 6320 — 6400 (6350), PAB 244 — 246.

Blagovna tržišča

BOMBAZ

+ Liverpool, 24. marca. Tendence mirna. Zaključni točaja: za marc 6,05 (prejšnji dan 6,05), za okt. 5,49 (5,60).
 + New York, 24. marca. Tendence stalna. Zaključni točaja: za marc 14,43 (14,42), za okt. 10,45 (10,22).

NA VELIKI POMLADANSKI
MODNI REVJI
 MODNIH SALONOV POD
 OKRILJEM
 OBRTNISKEGA DRUŠTVA V
 LJUBLJANI
 sodelujejo in vabijo na ogled:

Damski saloni:
 Bazanella Ruža, Ljubljana, Gajeva ul. 6/I.
 »Danica«, Pele Danica, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2.
 »Hity« d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 13/I.
 Kanceler Irena, Ljubljana, Selenburgova Kette I., Ljubljana Aleksandrova cesta, ulica

Ureduje: Đorđe Rastvor, — Izdaje se komercijalno: Adolf Ribnikar, — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Franc Jeneršek, — Za inzeratni del in odgovore: Zdenek Novak, — Vsi s. 1000.